

בְּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִם לֹא מִצָּא -
וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל. כְּאוֹרַח
שֶׁהוֹלֵךְ מִמְּקוֹם לְמְקוֹם, או
כְּעֶבֶד שֶׁהוֹלֵךְ בְּשִׁלְשֻׁלַת עַל
צְנֹאָרָיו עַד שֶׁמוּצֵא פְדִיּוֹן מֵאֲדוֹנוֹ
עַל חֲטָאוֹ. אוֹי לְמִי שֶׁלֹּא הֵנִיחַ בֵּן
לְגֹאֵל אוֹתוֹ.

וְאֵלֶיָּהוּ וְחֲכָמֵי וּבְעֲלֵי הַיְשִׁיבוֹת,
כָּאֵן רְמוֹז אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ
מִבֵּית הָאֲסוּרִים. שֶׁהוּא קְשׁוּר
בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל יָד, וְאֲסוּר
בְּתְּפִלִּין שֶׁל רֶאֶשׁ, כְּשֶׁאֵין (לו) בֵּן
לְגֹאֵל אוֹתוֹ מִצַּד שֶׁל בֵּן י"ה.
כְּאוֹתוֹ קֶשֶׁר הוּא אַח חֲבוּשׁ
וְאֲסוּר, שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת לְגֹאֵל אֶת
עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא ד' עֲצָמוֹ שֶׁל אַח.
(בראשית ב) עֲצָם מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ
אֵלָיו בְּקַרְקָפַת שֶׁל תְּפִלִּין שֶׁל
רֶאֶשׁ, וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ
מִצַּד הַלֵּב.

וְרֵא לְחֻנָּם אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, כָּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה
וּבַגְּמִילוּת חֲסָדִים וּמִתְפַּלֵּל עִם
הַצְּבוּר, מַעֲלָה אָנִי עָלָיו כְּאֵלוֹ
פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנֵי מִבֵּין הַעוֹבְדֵי
כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת. וְכַמָּה בְּנֵי אָדָם
שֶׁמִּשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה וְעוֹשִׂים
גְּמִילוּת חֲסָדִים וּמִתְפַּלְלִים, וְלֹא
נִגְאָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּשְׁכִינָתוֹ
וַיִּשְׁרָאֵל. אֵלֶּא שִׁישְׁתַּדֵּל בַּתּוֹרָה
לְחַבְּר אוֹתָהּ עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וּגְמִילוּת חֲסָדִים הָרִי פְּרִשׁוּהָ,
שֶׁהָרִי אֵין חֲסִיד אֵלֶּא הַמִּתְחַסֵּד
עִם קוֹנוֹ, שֶׁכָּל הַמְצוּוֹת שֶׁעָשָׂה,
לְגֹאֵל בּוֹ שְׁכִינָתוֹ, וּבָזָה עוֹשֶׂה
חֲסֵד עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

מִי שֶׁגּוֹמֵל חֲסֵד עִם שְׁכִינָתוֹ, הוּא
גּוֹמֵל עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.
מִשׁוֹם שֶׁכְּשֶׁחֲטָאוֹ יִשְׁרָאֵל
וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הֵיזָה רוּצָה
לְיִסְרָם, הָאִם הֵיזָה רוּבְצָת
עֲלֵיהֶם, עַד שֶׁיִּצְאוּ לְתַרְבוֹת
רְעָה. מָה עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא? גֵּרַשׁ אֶת בְּנֵי הַמִּלֵּךְ

בֶּן דָּוִד וְנִגְאָלְנוּ אוֹ מִשְׁאָר בְּשָׂרוֹ וְגו'. וְאִי לֹא
אֲשַׁפַּח, וְהַשִּׁיגָה יָדוֹ וְנִגְאָל. כְּאוֹרַח דְּאֲזִיל
מֵאֲתֵר לְאֲתֵר, אוֹ כְּעֶבֶד דְּאֲזִיל בְּשִׁלְשֻׁלַת עַל
צְנֹאָרֵיהּ, עַד דְּאֲשַׁפַּח פְּדִיּוֹן מֵאֲדוּן דִּילֵיהּ עַל
חוּבֵיהּ. וְוִי לְמֵאן דְּלֹא אָנַח בֵּן לְמִפְּרָק יְתִיהּ.
וְאֵלֶיָּהוּ וּרְבַנָּן וּמֵאֲרֵי מִתִּיבְתָאֵן, הֵכָא רְמִיזוּ,
אֵין חֲבוּשׁ מִתִּיר עֲצָמוֹ מִבֵּית
הָאֲסוּרִין. דְּאִיהוּ קְשׁוּר בְּקֶשֶׁר שֶׁל תְּפִלִּין דִּיד, וְאֲסוּר
בְּתְּפִלִּין דִּירִישָׁא, כִּד לִית (ל"ה) בֵּן לְמִפְּרָק
לֵיהּ, מִסְטָרָא דְּבֵן י"ה. בְּהַהוּא קְשִׁירוֹ אִיהוּ
אַח חֲבוּשׁ וְאֲסוּר, דְּלִית לֵיהּ רְשׁוּת לְמִפְּרָק ית
גְּרַמֵּיהּ, דְּאִיהוּ ד' עֲצָמוֹ דְּאֵח, (בראשית ב) עֲצָם
מִעֲצָמֵי קָרָא לָהּ לְגַבֵּיהּ, בְּקַרְקָפַת דְּתְּפִלִּין
דִּירִישָׁא. וּבְשָׂר מִבְּשָׂרֵי קָרָא לָהּ מִסְטָרָא
דְּלֵבָא.

וְרֵא לְמַגְנָא אָמַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כָּל
הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבַגְּמִילוּת חֲסָדִים
וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוּר, מַעֲלָה אָנִי עָלָיו כְּאֵלוֹ
פְּדָאֲנִי לִי וּלְבָנֵי מִבֵּין עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת.
וְכַמָּה בְּנֵי נֶשֶׁא דְקָא מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוֹרֵייתָא,
וְעֹבְדֵי גְּמִילוּת חֲסָדִים, וּמִצְלִין, וְלֹא אֶתְּפָרַק
קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינָתֵיהּ וַיִּשְׁרָאֵל. אֵלֶּא
דִּישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, לְחַבְּר יְתָהּ בְּקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וּגְמִילוּת חֲסָדִים, הָא אוּקְמוּהָ, דְּהָא
אֵין חֲסִיד אֵלֶּא הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, דְּכָל
פְּקוּדֵין דְּעֵבִיד, לְמִפְּרָק בְּהוּ שְׁכִינָתֵיהּ, וּבְהָא
עֵבִיד חֲסֵד עִם קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

מֵאֵן דְּגָמִיל חֲסֵד בְּשְׁכִינָתֵיהּ, עִם קְדָשָׁא בְּרִיךְ
הוּא גְּמִיל. בְּגִין דְּכַד חֲבוּ יִשְׂרָאֵל,
וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּזָה בְּעֵי לְיִסְרָא לון,
אִימָא הוּת רְבִיעָא עָלֵיהּ, עַד דְּנִפְקוּ לְתַרְבוֹת
רְעָה. קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מָה עֵבִיד. תְּרִיךְ בְּנֵי
מִלְכָא וּמִטְרוּנֵיתָא. וְאִיהוּ אוּמִי, דְּלֹא יְהִדֵּר